

Пропозиції Міністерства закордонних справ України

до проєкту Закону України «Про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" щодо використання органами місцевого самоврядування державних символів України, символів іноземних держав та символіки корінних народів або народів національних меншин України».

Ініціатор законопроєкту: Волошин Олег Анатолійович.

Реєстраційний номер: 5049-1 від 16.02.2021 р.

Пропозиції надаються до першого читання.

1. МЗС не підтримує проєкт закону.

2.1. В Україні визнається і діє принцип верховенства права; Конституція України має найвищу юридичну силу; **закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй.**

Закон України «Про місцеве самоврядування України», відповідно до Конституції України, визначає систему та гарантії місцевого самоврядування в Україні, засади організації та діяльності, правового статусу і відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Законопроєкт пропонує внести зміни до статей 23 та 46 Закону України «Про місцеве самоврядування України», визначивши порядок використання Державного Прапора України та Державного Гімну України органами місцевого самоврядування.

Відповідно до п. 4 ч. 1 ст. 92 Конституції України порядок використання і захисту державних символів встановлюється виключно законом України. Порядок використання державних символів України, відповідно до частини шостої статті 20 Конституції України, встановлюється законом, що приймається не менш як двома третинами від конституційного складу Верховної Ради України. Відповідна вимога підтверджена Рішенням Конституційного Суду України від 16 червня 2011 року № 6-рп/2011, відповідно до якого Верховній Раді України запропоновано встановити порядок використання державних символів України, зокрема Державного Прапора України, згідно з вимогами частини шостої статті 20 Конституції України. В рамках виконання цього Рішення, розпорядженням Голови Верховної Ради України від 23 липня 2020 року утворено робочу групу при Голові Верховної Ради України з підготовки проєкту закону України про державні символи України, порядок їх використання та охорони, який має врегулювати порядок використання та захисту державних символів.

Окрім цього, запропоновані законопроєктом зміни не узгоджуються із статтею 44 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», яке регламентує формат реалізації прав національних меншин на місцевому рівні. Так, підпунктом першим частини першої статті 44 Закону визначено, що районні, обласні ради делегують відповідним місцевим державним адміністраціям повноваження щодо підготовки і внесення на розгляд ради проєктів програм національно-культурного розвитку національних меншин у місцях їхнього компактного проживання. Законопроєкт спрямований на розширення повноважень місцевих рад та їх виконавчих

ДОКУМЕНТ СЕД МЗС АСКОД

Підписувач ДЖАПАРОВА ЕМІНЕ АЙЯРОВНА
Сертифікат 2B6C7DF9A3891DA1040000004A606000BC0DD001
Дійсний з 17.11.2020 17:41:32 по 17.11.2021 23:59:59

МЗС

411/301-501-23981-ВН від 04.03.2021

органів у частині реалізації ними прав національних меншин (корінних народів) на використання символів іноземних держав та символіки корінних народів тощо. У цій частині законопроект суперечить статті 119 Конституції України, якою визначено, що місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують «виконання державних і регіональних програм соціально-економічного та культурного розвитку, програм охорони довкілля, а в місцях компактного проживання корінних народів і національних меншин - також програм їх національнокультурного розвитку».

2.2. Згідно зі ст. 11 Конституції України, держава сприяє розвиткові етнічної, культурної, мовної та релігійної самобутності всіх корінних народів і національних меншин України. Ст.3 Закону України «Про національні меншини в Україні» визначає, що національними меншинами є «групи громадян України, які не є українцями за національністю, виявляють почуття національного самоусвідомлення та спільності між собою».

Необґрунтованим є співвіднесення у законопроекті національної меншини з народом. Так, зокрема, у спеціальній доповіді щодо захисту прав меншин, схваленій 45-ю сесією підкомітету з запобігання дискримінації та захисту меншин Комітету з прав людини ООН у 1993 р., вказується на нетотожність народу і етнічних чи релігійних груп, незалежно від того, чи вони домінують на певній території.

Також повідомляємо, що визначення правового статусу корінного народу, на переконання МЗС, має бути врегульоване шляхом прийняття окремого спеціального Закону про корінні народи, який, зокрема, може стати важливою складовою внутрішньодержавного парламентського треку ініціативи України «Кримська платформа». Про це неодноразово було заявлено представниками МФО «Кримська платформа» у Верховній Раді України.

2.3. Недостатньо дослідженими є політико-правові поточні та прогнозовані загрози національній безпеці та національним інтересам України в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України, особливого періоду та заходів, які вживають органи державної влади України та їх посадові особи, зокрема із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування зазначеної агресії, у зв'язку з пропонуванням у законопроекті наданням прав органам місцевого самоврядування, використовувати прапори корінних народів або народів національних меншин України на фасадах і в приміщеннях відповідних адміністративних будівель.

Пояснювальна записка до законопроекту, зокрема її п.5 «Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту» не містить прогнозу очікуваних результатів реалізації акта, не зазначено критеріїв (показників), за якими буде оцінюватися ефективність його реалізації, а також можливі загрози національній безпеці та національним інтересам України, зокрема у зовнішньополітичній сфері, ризику та шляхи їх мінімізації.

**Перша заступниця Міністра
закордонних справ України**

Еміне ДЖАПАРОВА